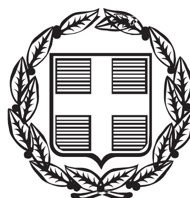

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 2968**

22 Νοεμβρίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. *548/VII/2012

Λήψη απόφασης επί της αυτεπάγγελτης έρευνας της Υπηρεσίας σχετικά με την πώληση υγραερίου κίνησης.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτιρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 9η Ιουλίου 2012, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:00, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης
Μέλη: Ιωάννης Μπιτούνης,
Εμμανουέλα Τρούλη,
Βικτωρία Μερτικοπούλου,
Δημήτριος Δανηλάτος και
Ιωάννης Αυγερινός

Ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής Ανταγωνισμού απουσίαζε λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα.

Θέμα της συνεδρίασης: Επανασυζήτηση της αυτεπάγγελτης έρευνας της Υπηρεσίας σχετικά με την πώληση υγραερίου κίνησης.

Πριν την έναρξη της συζήτησης ο Πρόεδρος όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Ευαγγελία Ρουμπή.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης η νομίμως κλητευθείσα εταιρία «ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΓΡΑΕΡΙΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» (εφεξής ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ), παραστάθηκε με τους νόμιμους εκπροσώπους της, Χρίστο Χριστοφίδη του Σόλωνα (Διευθύνων Σύμβουλος) και Στέφανο Μεντζέλο του Βλασσίου (Γενικός Διευθυντής) μετά των πληρεξουσίων δικηγόρων Αναστασίας Δρίτσα, Δημητρίου Καραστογιάννη και Σταυρούλας Ρήγα.

Αρχικά ο λόγος δόθηκε στη Γενική Διευθύντρια, Διονυσία Ξηρόκωστα, η οποία με τη σειρά της παραχώρησε το λόγο στον Μιχαήλ Πολέμη, Προϊστάμενο Τμήματος της Οικονομικής Τεκμηρίωσης της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της ΕΑ, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την με αριθ. πρωτ. 2041/13.5.2005 γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά σε αυτή, πρότεινε τα εξής:

Η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ να παύσει την παράβαση της υψηλής τιμολόγησης προς τους πρατηριούχους της Κρήτης και να παραλείψει αυτή στο μέλλον.

Να απειληθεί χρηματική ποινή στην εν λόγω εταιρία ποσού 3.000,00€ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης από την ημερομηνία που θα οριστεί με την απόφαση της Επιτροπής.

Βάσει της σοβαρότητας και της διάρκειας της παράβασης από την εν λόγω εταιρία να επιβληθεί πρόστιμο ίσο προς το 0,5% των ακαθαρίστων εσόδων της προηγούμενης παράβασης χρήσης τα οποία ανήλθαν στο ποσό των 73.312.020,00€ περίπου, δηλαδή να επιβληθεί ένα πρόστιμο ύψους 366.560,00€.

Κατόπιν το λόγο έλαβαν οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι νόμιμοι εκπρόσωποι της εταιρίας ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της εισηγήσεως, ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινήσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις, που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της ΕΑ.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας οι πληρεξούσιοι δικηγόροι ζήτησαν, και ο Πρόεδρος της Επιτροπής χορήγησε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών μετά την παραλαβή των πρακτικών, προκειμένου να υποβάλουν το συμπληρωματικό υπόμνημά τους.

Η Επιτροπή συνήλθε σε διάσκεψη την 5η Οκτωβρίου 2012 (ημέρα Παρασκευή και ώρα 13:00), στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1ου ορόφου των Γραφείων της και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατύπωσε προφορικώς το ενδιαφερόμενο μέρος κατά την συζήτηση της υπόθεσης και με τα υπομνήματα τα οποία υπέβαλε,

* Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54/Β΄/16.1.2013), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με αφορμή την από 19/08/2004 διαμαρτυρία του κ. [...], ξενοδόχου από τα Χανιά Κρήτης, η οποία παραπέμφθηκε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού με το υπ' αριθ. 4530/9.09.04 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Ανάπτυξης, η ΓΔΑ ξεκίνησε αυτεπάγγελτη έρευνα στον κλάδο πώλησης υγραερίου κίνησης.

2. Ειδικότερα, στην από 19/08/2004 διαμαρτυρία του προς το Υπουργείο Ανάπτυξης ο κ. [...], ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου [...] στα Χανιά, αναφέρει ότι επειδή το υγραέριο έχει διαφημιστεί ως το πιο φθηνό καύσιμο, κοστίζοντας στην Αθήνα 0,35 € το λίτρο, έβαλε σε δύο αυτοκίνητά του εγκατάσταση για υγραέριο κίνησης, διαδικασία που απαίτησε δαπάνη ύψους 1.500,00 €. Ωστόσο, όπως διαπίστωσε, στα Χανιά τον Μάρτιο 2004 το υγραέριο κίνησης κόστιζε 0,73 €/lt και κατά την περίοδο της καταγγελίας 0,77 €/lt. Σημειώνει δε ότι στο εστιατόριο του ξενοδοχείου του έχει δεξαμενή υγραερίου, το οποίο προμηθεύεται με κόστος 0,28 € το λίτρο, επειδή «δεν είναι μονοπώλιο όπως στα αυτοκίνητα με υγραέριο στα Χανιά» για τον εφοδιασμό των οποίων το μοναδικό πρατήριο με το σήμα της ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ που διαθέτει υγραέριο κίνησης χρεώνει τους ιδιώτες σε τριπλάσια τιμή.

3. Σε συνέχεια της σχετικής έρευνας, η ΓΔΑ συνέταξε την υπ' αριθμ. πρωτ. 2041/13.5.2005 Εισήγηση, η οποία εισήχθη στην Ολομέλεια της ΕΑ και εξετάστηκε σε ακρόαση της 16ης Ιουνίου 2005. Ωστόσο, η Ολομέλεια έμεινε στο στάδιο των προδιασκέψεων και δεν εξέδωσε απόφαση επί της υποθέσεως.

4. Στις 22.3.2012 η ΕΑ συζήτησε το ζήτημα της έλλειψης απόφασης επί της ως άνω υπόθεσης, αλλά ανέβαλε να λάβει απόφαση, προκειμένου να το διερευνήσει περαιτέρω.

5. Στις 28.3.2012, κατά την 21η Συνεδρίαση της Ολομέλειας ΕΑ, ο Πρόεδρος της ΕΑ αναφέρθηκε εκ νέου στην εν λόγω υπόθεση και στο γεγονός ότι δεν έχει εκδοθεί από την Επιτροπή Απόφαση επί αυτής. Προκειμένου δε να ολοκληρωθεί η υπόθεση πρότεινε να επανεισαχθεί για την εκ νέου συζήτησή της ενώπιον της Επιτροπής, στο πλαίσιο της μεταβατικού χαρακτήρα διάταξης του άρθρου 50 παρ. 5 εδάφιο α΄ του ν. 3959/2011, με βάσει την οποία: «...5. Κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου: α) Εισάγονται προς συζήτηση χωρίς να απαιτείται η σύνταξη νέας εισήγησης, οι εκκρεμείς ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού υποθέσεις για τις οποίες έχει ορισθεί δικάσιμος και κοινοποιηθεί η εισήγηση στα μέρη...». Εξέθεσε επίσης, ότι αφού ήδη υπάρχει εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης με βάσει τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο κατά τον οποίο είχε συζητηθεί η υπόθεση ενώπιον της Επιτροπής (2005) δεν απαιτείται να χωρήσει κλήρωση της υπόθεσης σε εισηγητή, αφού ρητά ορίζεται ότι «δεν απαιτείται η σύνταξη νέας εισήγησης» και σε κάθε περίπτωση η σχετική διάταξη, ως μεταβατική, αποσκοπούσε στο να διεκπεραιωθούν οι εκκρεμείς ενώπιον της Επιτροπής υποθέσεις με βάσει το προϋφιστάμενο νομικό καθεστώς. Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όσα ανέφερε ο Πρόεδρος και το ισχύον νομικό πλαίσιο, αποφάσισε ομόφωνα την επανασυζήτηση της υπόθεσης με βάσει την υπάρχουσα εισήγηση.

6. Κατόπιν των ανωτέρω απεστάλη στις 21.5.2012 κλήτευση στην εταιρεία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ για την ακρόασή της στις 9.7.2012 από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, προκειμένου να εξεταστεί εκ νέου η υπ' αριθμ. πρωτ. 2041/13.5.2005 Εισήγηση επί της υποθέσεως.

ΙΙ. Η «ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΥΓΡΑΕΡΙΩΝ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

7. Κατά το χρόνο διεξαγωγής της έρευνας της υπηρεσίας, η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ έχει έδρα την Αθήνα και αντικείμενο εργασιών την εμπορία υγραερίου χύμα, εμφιαλωμένου και κίνησης, όπως επίσης και την εμπορία συναφών ειδών προς το υγραέριο, εμπορευμάτων και συσκευών υγραερίου βιομηχανικής και οικιακής χρήσης.

8. Όσον αφορά το υγραέριο κίνησης, η εταιρία συνεργάζονταν, κατά το χρόνο διερεύνησης της ως άνω υπόθεσης, με 4 πρατήρια σε ολόκληρη την Ελλάδα, εκ των οποίων τα τρία διέθεταν και υγρά καύσιμα, ενώ το ένα ήταν αποκλειστικά πρατήριο υγραερίου κίνησης.

9. Οι πρατηριούχοι με τους οποίους συνεργάζεται η παραπάνω εταιρία κατά το ίδιο χρονικό σημείο, στην Κρήτη ήταν οι παρακάτω:

α) ΜΑΚΡΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ: Ο Μακράκης Αντώνης διατηρεί πρατήριο υγρών καυσίμων με το σήμα ΕΚΟ στον Γαλατά Χανίων και παράλληλα συνεργάζεται και με την εταιρία PETROGAZ για τη διάθεση υγραερίου κίνησης. Είναι δε το μοναδικό πρατήριο στην πόλη των Χανίων που διέθετε υγραέριο κίνησης.

β) ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ-ΙΩΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.: Η εν λόγω εταιρία λειτουργούσε πρατήριο υγρών καυσίμων με το σήμα AVIN στην περιοχή Ξηροπόταμος της πόλης του Ηρακλείου, ενώ συνεργάζονταν με την εταιρία PETROGAZ για υγραέριο κίνησης.

10. Σημειώνεται, ότι στο Νομό Ηρακλείου λειτουργούσε κατά το χρόνο που αφορά η έρευνα και το πρατήριο της Υιοί Γ. Ζαριφάκη ΟΕ που διέθετε υγραέριο κίνησης της ανταγωνίστριας εταιρίας AVIN, και βρίσκεται στο 15ο χλμ. της επαρχιακής οδού Ηρακλείου - Μοιρών.

11. Ο κύκλος εργασιών της ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ στην εθνική αγορά το έτος 2003 ανήλθε στο ποσό των 73.312.020,23 €. Κατά την ίδια χρήση παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους 1.388.343,98 €. Στο από 11/6/2012 υπόμνημά της η εταιρία διευκρινίζει ότι το υγραέριο κίνησης αποτελεί πολύ μικρό τμήμα της δραστηριότητάς της και συγκεκριμένα ποσοστό [0-10%] επί των συνολικών της πωλήσεων για το έτος 2003.

ΙΙΙ. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ/ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

12. Η υγραεριοκίνηση (Autogas) στην Ευρώπη είναι αρκετά δημοφιλής. Όλο και περισσότεροι καταναλωτές στρέφονται πανευρωπαϊκά προς τη χρήση υγραερίου ως καύσιμο κινητήρων ΜΕΚ, όχι μόνο επειδή το υγραέριο είναι οικονομικότερο, αλλά κυρίως για περιβαλλοντικούς λόγους. Στην Ελλάδα χρησιμοποιούν υγραέριο κατά το χρόνο έρευνας της υπηρεσίας μόνο 5,000 οχήματα περίπου, κυρίως βαρέα (και 295 λεωφορεία της ΕΘΕΛ), που αντιστοιχούν σε λιγότερο από το 1% του συνόλου των οχημάτων, ενώ στα περισσότερα κράτη της Ευρώπης καθώς και παγκοσμίως, το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 10%.

13. Ορισμένα από τα πλεονεκτήματα των υγραεριοκίνητων οχημάτων έναντι των βενζινοκίνητων είναι τα παρακάτω: α) η εύκολη ανάμιξη του υγραερίου με τον αέρα χωρίς τα προβλήματα του εξαερωτήρα (καρμπιρατέρ) των βενζινομηχανών, β) η καύση του μείγματος υγραερίου αέρα γίνεται τελειότερα και γρηγορότερα

με αποτέλεσμα λιγότερο μονοξείδιο του άνθρακα κατά 95%, λιγότερα οξείδια του αζώτου κατά 50%, ελάχιστη ποσότητα άκαυστων υδρογονανθράκων και μηδενική ποσότητα θείου, γ) Ο θόρυβος λειτουργίας των υγραεριοκίνητων μηχανών είναι μικρότερος, δ) η συντήρηση και η αλλαγή λαδιών γίνεται με πιο αραιούς ρυθμούς, ε) η τιμή πώλησης του υγραερίου κίνησης είναι μικρότερη έως και 40% σε σχέση με αυτή των συμβατικών καυσίμων (35%-40% μικρότερη από αυτή των βενζινών και 25%-30% φθηνότερο από το πετρέλαιο κίνησης).

14. Τα κυριότερα μειονεκτήματα των υγραεριοκίνητων οχημάτων έναντι των βενζινοκίνητων είναι τα εξής: α) η ανά χιλιόμετρο κατανάλωση υγραερίου είναι 5 έως 20% μεγαλύτερη της αντίστοιχης κατανάλωσης σε βενζίνη, διότι το ειδικό βάρος του υγραερίου είναι μικρότερο, β) το κόστος μετατροπής του βενζινοκινητήρα σε υγραεριοκινητήρα, γ) Ο χώρος αποσκευών περιορίζεται λόγω της τοποθέτησης της δεξαμενής υγραερίου και δε) ο μικρός αριθμός πρατηρίων διανομής υγραερίου (εκτιμάται ότι από τα 7,500 πρατήρια υγρών καυσίμων περίπου 40 διαθέτουν και υγραέριο κίνησης).

III. Α. ΣΧΕΤΙΚΗ ΠΡΟΪΟΝΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

15. Όπως γίνεται δεκτό, η αγορά του σχετικού προϊόντος περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα που είναι δυνατόν να εναλλάσσονται ή να υποκαθίστανται αμοιβαία από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών, των τιμών και της χρήσης για την οποία προορίζονται[1].

16. Ο κλάδος των πετρελαιοειδών, στον οποίο περιλαμβάνεται και το υγραέριο κίνησης οχημάτων ως παράγωγο του πετρελαίου, διακρίνεται καταρχάς, και βάσει του Ν. 3054/2002 όπως ίσχυε, σε τρεις επιμέρους (σε κάθετη σχέση μεταξύ τους) αγορές, ήτοι: α) διύλισης πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρίες που διαθέτουν διυλιστήρια, β) εμπορίας πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται εταιρίες εμπορίας και γ) διανομής πετρελαιοειδών, στην οποία δραστηριοποιούνται τα πρατήρια καυσίμων. Η ως άνω οριοθέτηση των σχετικών αγορών σε κάθετο επίπεδο μπορεί να γίνει δεκτή και στο πλαίσιο του Ν. 703/1977, δεδομένου ότι ο καταναλωτής σε κάθε στάδιο είναι διαφορετικός (εταιρία εμπορίας, πρατηριούχος, τελικός καταναλωτής)[2].

17. Την ως άνω οριοθέτηση σε κάθετο επίπεδο (διύλισης, χονδρεμπορίας, λιανικής πώλησης) δεν φαίνεται να αμφισβητεί η ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ, η οποία στο από 11/6/2012 υπόμνημά της παραδέχεται ως σχετικές αγορές στην υπό εξέταση υπόθεση αφενός την αγορά εμπορίας (χονδρική πώληση) και αφετέρου την αγορά διανομής (λιανική πώληση). Όσον αφορά, ωστόσο, τα προϊόντα που συμπεριλαμβάνονται στην ίδια αγορά σε κάθε στάδιο της εφοδιαστικής αλυσίδας, η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ υποστηρίζει ότι συμπεριλαμβάνεται η βενζίνη και το υγραέριο κίνησης και αυτό διότι η χρήση, οι ιδιότητες και η αντιστρόφως ανάλογη διαφορά τιμής και κατανάλωσης των δύο καυσίμων οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το υγραέριο κίνησης είναι πλήρως υποκατάστατο της βενζίνης και αντιστρόφως. Η ΕΑ εκτιμά, ωστόσο, ότι η βενζίνη και το υγραέριο κίνησης δεν ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά για τους λόγους που εκτενώς αναφέρονται κατωτέρω.

1 Βλ. ενδεικτικά Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C372, της 19.12.1997, παρ. 7.

2 Βλ. και ΕΑ 242/ΙΙΙ/2003, ΕΑ 263/ΙV/2004.

18. Ο όρος «υγραέριο» (LPG) περιλαμβάνει όλα τα υγροποιημένα αέρια που προέρχονται από το πετρέλαιο. Το υγραέριο που χρησιμοποιείται στα αυτοκίνητα είναι ειδικό μίγμα προπανίου και βουτανίου, η ακριβής σύνθεση των οποίων εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως η θερμοκρασία περιβάλλοντος. Οι πηγές προέλευσης του υγραερίου διεθνώς είναι τρεις. Το 65% παράγεται κατά τη διαδικασία εξόρυξης του πετρελαίου. Το υπόλοιπο παράγεται κατά την επεξεργασία φυσικού αερίου ή την κλασματική απόσταξη του πετρελαίου.

19. Ως υποκατάστατα προϊόντα του υγραερίου κίνησης οχημάτων στο πλαίσιο των εναλλάξιμων ενεργειακών προϊόντων δε θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα λοιπά πετρελαιοειδή που χρησιμοποιούνται για την κίνηση οχημάτων (διάφοροι τύποι βενζινών, ντίζελ κ.λπ.), για το λόγο ότι η υποκατάσταση ενός τύπου πετρελαιοειδών με άλλο τύπο πετρελαιοειδών δεν είναι συμφέρουσα, μεταξύ άλλων επειδή συνεπάγεται υψηλό κόστος μετατροπής της εγκατάστασης καύσης του. Στην προκειμένη περίπτωση, τα οχήματα που κινούνται με υγραέριο χρειάζονται ειδικό, κατάλληλο εξοπλισμό, το κόστος εγκατάστασης του οποίου αποσβέννυται μόνο μετά από συστηματική χρήση του (φθηνότερου) υγραερίου κίνησης. Αντίθετα, τα οχήματα που κινούνται με βενζίνη δεν μπορούν χωρίς τον ειδικό αυτό εξοπλισμό να κινηθούν με υγραέριο κίνησης.

20. Εξάλλου, και η τιμή του υγραερίου κίνησης σε σχέση με τις τιμές των πετρελαιοειδών (και ειδικότερα της βενζίνης) παρουσιάζει πολύ μεγάλη απόκλιση με αποτέλεσμα να μην υφίσταται (γραμμική) σχέση που να συνδέει την τιμή του υγραερίου κίνησης με την τιμή της απλής αμόλυβδης βενζίνης και αντίστροφα. Η απουσία ισχυρής πραγματικής ή διαρθρωτικής σχέσης μεταξύ των δύο μεταβλητών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα δύο προϊόντα (υγραέριο κίνησης και απλή αμόλυβδη βενζίνη) δεν θεωρούνται εναλλάξιμα ή καλά υποκατάστατα, και έτσι η τιμή του ενός δεν αποτελεί ένα ισχυρό ανταγωνιστικό περιορισμό στην τιμή του άλλου[3].

21. Επομένως, η δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ του υγραερίου κίνησης και των λοιπών πετρελαιοειδών για κίνηση αυτοκινήτου είναι περιορισμένη, τόσο ώστε το υγραέριο κίνησης να θεωρείται ότι ανήκει σε ξεχωριστή αγορά. Επίσης, οι εγκαταστάσεις για την πώληση υγραερίου (δεξαμενές, αντλίες κτλ.) είναι εξειδικευμένες και απαιτούν ειδικές επενδύσεις στα πρατήρια.

22. Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι ως υποκατάστατο του υγραερίου κίνησης δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε το υγραέριο μίγμα που χρησιμοποιείται για επαγγελματική ή οικιακή χρήση λόγω της διαφορετικής σύστασής του. Διότι ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι η υποκατάσταση υγραερίου κίνησης από υγραέριο που προορίζεται για

3 Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία του παρατηρητηρίου τιμών του Υπουργείου Ανάπτυξης (2012), η διαφορά στη μέση (λιανική) τελική τιμή του υγραερίου κίνησης και της απλής αμόλυβδης βενζίνης στα πρατήρια της νομαρχίας Αθηνών διαμορφώθηκε σε 53,4%, ενώ στους Νομούς Χανίων και Ηρακλείου η διαφορά κυμάνθηκε σε 48,3% και 47,0% αντίστοιχα. Το υγραέριο κίνησης επιβαρύνεται μάλιστα με σημαντικά χαμηλότερο ειδικό φόρο κατανάλωσης (excise tax) συγκριτικά με την απλή αμόλυβδη βενζίνη (95 RON), ο οποίος από 1.7.2011 σύμφωνα με το νόμο 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α/1-7-11), ισοδυναμεί με 200 ευρώ / μετρικό τόνο ή 115 ευρώ / 1000 λίτρα σε αντίθεση με την απλή αμόλυβδη βενζίνη (683 ευρώ / 1000 λίτρα). Η διαφορετική φορολογική αντιμετώπιση των δύο προϊόντων, κατατείνει με τη σειρά της στη διαπίστωση περί διακριτών σχετικών αγορών ανάμεσα στην απλή αμόλυβδη βενζίνη και το υγραέριο κίνησης.

οικιακή - επαγγελματική χρήση και το αντίστροφο είναι τεχνικά δυνατή, είναι παράνομη σύμφωνα και με τις διατάξεις του Ν. 3054/2002 ως ίσχυε, περί «οργάνωσης τη αγοράς πετρελαιοειδών».

23. Για τους ανωτέρω λόγους, ως σχετική αγορά για την υπό εξέταση υπόθεση ορίζεται η αγορά εμπορίας (χονδρική πώληση) και η αγορά διανομής (λιανική πώληση) του υγραερίου κίνησης.

ΙΙΙ.Β. ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

24. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις προβαίνουν σε προσφορά και ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών, οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και μπορεί να διακριθεί από γειτονικές περιοχές, ιδίως επειδή οι υφιστάμενες συνθήκες ανταγωνισμού στις περιοχές αυτές διαφέρουν σημαντικά.

25. Όσον αφορά στη χονδρική πώληση υγραερίου, σημειώνεται ότι υπάρχουν πολλές εταιρίες εμπορίας υγραερίου (PETROGAZ, AVIN OIL, EKO-ELDA, BP, Shell Gas A.E.B.E.Y, LEON GAS, JET GAS κ.α.), οι οποίες, εφόσον έχουν λάβει τη σχετική άδεια για την εμπορία υγραερίου σε όλη την επικράτεια δεν κωλύονται νομικά να εισέλθουν και στην αγορά της Κρήτης. Επομένως, δεν υπάρχουν νομικά εμπόδια εισόδου αναφορικά με την είσοδο ανταγωνιστριών εταιριών εμπορίας στην εν λόγω αγορά. Αντίστοιχη ευχέρεια υπάρχει σχετικά με τη μεταφορά και διάθεση υγραερίου κίνησης, η οποία είναι εν γένει δυνατή για όλες τις εταιρίες εμπορίας. Εξάλλου, πολλές από τις εταιρίες αυτές διαθέτουν ήδη στην Κρήτη πρατήρια βενζίνης τα οποία θα μπορούσαν με επενδύσεις σε εξειδικευμένες αντλίες και δεξαμενές, το ύψος των οποίων δεν κρίνεται ως απαγορευτικό, να χρησιμοποιηθούν και για τη διάθεση υγραερίου κίνησης. Αντίστοιχα, τα πρατήρια της Κρήτης μπορούν (ενδεχομένως και μετά από δικές του επενδύσεις) να επιλέξουν να συνεργαστούν με κάθε μία από τις παραπάνω εταιρίες εμπορίας υγραερίου κίνησης, οι οποίες δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ελλάδα. Με βάση τα ανωτέρω εκτιμάται ότι σε επίπεδο εμπορίας υγραερίου κίνησης, σχετική γεωγραφική αγορά μπορεί να θεωρηθεί το σύνολο της ελληνικής επικράτειας[4].

26. Όσον αφορά δε ειδικότερα τους καταναλωτές υγραερίου κίνησης (λιανική πώληση υγραερίου κίνησης), κρίσιμο ερώτημα για την οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς είναι κατά πόσον οι αυτοί μπορούν να στραφούν για την προμήθεια του σχετικού προϊόντος σε εταιρίες που είναι εγκαταστημένες σε άλλη γεωγραφική περιοχή βραχυπρόθεσμα και με αμελητέο κόστος[5]. Εν προκειμένω, η απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στα υπάρχοντα πρατήρια στην Κρήτη δηλ. μεταξύ Νομού Χανίων και Ηρακλείου (140 χλμ.) είναι απαγορευτική ως προς την μεταξύ τους υποκατάσταση. Λόγω της απόστασης αυτής, οι καταναλωτές του πρατηρίου υγραερίου κίνησης οχημάτων στο Νομό Χανίων δεν μπορούν να μετακινούνται, προκειμένου να εφοδιαστούν υγραέριο κίνησης από επιχείρηση του Νομού Ηρακλείου και το αντίθετο. Για το λόγο αυτό, εξ απόψεως πρόσβασης των καταναλωτών, ως σχετικές (διακριτές μεταξύ τους) γεωγραφικές αγορές λιανικής πώλησης υγραερίου κίνησης μπορεί να θεωρηθούν οι τοπικές αγορές των Νομών Χανίων και Ηρακλείου λόγω της μεταξύ τους χιλιομετρικής απόστασης.

IV. ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΕΙ ΤΟ ΥΓΡΑΕΡΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ

27. Το νομοθετικό καθεστώς του υγραερίου κίνησης κατά το χρόνο που αφορά στην υπό εξέταση υπόθεση καθορίζονταν πρωτίστως από τους Ν. 2273/99 και 3054/2002 ως ίσχυαν.

28. Ο Ν. 2273/99 (ΦΕΚ 286Α/22-12-99), με τον οποίο επιτράπηκε η χρήση του υγραερίου ως οικολογικού εναλλακτικού καυσίμου σε όλες τις κατηγορίες οχημάτων (έως τότε επιτρεπόταν μόνο σε ταξί) διαμόρφωσε νέες συνθήκες για την καθιέρωση της χρήσης του σε αντικατάσταση συμβατικών καυσίμων που χρησιμοποιούσαν έως τότε τα αυτοκίνητα στην Ελλάδα. Με τη ρύθμιση αυτή, οι καταναλωτές είχαν πλέον τη δυνατότητα επιλογής καυσίμου, υπολογίζοντας όχι μόνο το οικονομικό όφελος για τους ίδιους αλλά και την περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλεί η χρήση του κάθε μορφής καυσίμου.

29. Ο Ν. 3054/2002, όπως ίσχυε, έθεσε ορισμένες αρχές και προϋποθέσεις για την οργάνωση της πετρελαϊκής αγοράς εν γένει αλλά και της αγοράς υγραερίου κίνησης. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 4 προβλέφθηκε η χορήγηση άδειας από τον Υπουργό Ανάπτυξης για την εμπορία και μεταφορά υγραερίου, ενώ από την αρμόδια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για την άδεια λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων και εμφιάλωσης υγραερίου, ενώ στο άρθρο 6 τίθενται οι ειδικότερες προϋποθέσεις για τη χορήγηση της άδειας εμπορίας. Προβλέφθηκε δε ότι κάθε εταιρία με άδεια εμπορίας δύναται να μεταφέρει με βυτιοφόρα επί πλοίων που εκτελούν ειδικά δρομολόγια «οχληρών» ή με ειδικά δεξαμενόπλοια, και να πουλά υγραέριο κίνησης σε πρατήρια, χωρίς να προϋποτίθεται η ιδιοκτησία δεξαμενών, εφόσον τα πρατήρια αυτά έχουν με την εκάστοτε εταιρία σύμβαση εμπορικής συνεργασίας, ή εφόσον αυτά λειτουργούν ως «ανεξάρτητα πρατήρια». Στο άρθρο 7 παρ. 3 εδ. β΄ προβλέφθηκε περαιτέρω ότι για τη λιανική πώληση υγραερίου κίνησης οχημάτων απαιτείται ειδική άδεια λειτουργίας πρατηρίου πώλησης υγραερίων μέσω αντλιών αποκλειστικά για κίνηση οχημάτων.

30. Οι τιμές διάθεσης στην εσωτερική αγορά του υγραερίου κίνησης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα πετρελαιοειδή προϊόντα (στα οποία περιλαμβάνεται και το υγραέριο κίνησης) διαμορφώνονται ελεύθερα από το 1992.

V. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΗΣ ΓΔΑ

31. Στην αγορά εμπορίας υγραερίου κίνησης δραστηριοποιούνταν στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, κατά το χρόνο που ανάγεται στην έρευνα της ΓΔΑ, οι παρακάτω εταιρίες:

α) PETROGAZ, με τέσσερα (4) πρατήρια, β) SHELL GAS Α.Ε.Β.Ε.Υ., με εννέα (9) πρατήρια, εκ των οποίων έξι (6) είναι εγκατεστημένα στο Νομό Αττικής, ένα (1) στο Νομό Θεσ/νίκης και δύο (2) στο Νομό Πιερίας, γ) BP HELLAS

4 Βλ. και νομολογία σχετικά με τα πετρελαιοειδή: ΕΑ 242/ΙΙΙ/2003, IV.2 και 465/VI/2009, παρ. 33. Βλ. και αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: της 7.11.2006 Case COMP/M.4348, *PKN/Mazeikiu*, παρ. 28, της 26.4.2007, Case COMP/M.4588, *Petroplus/Coryton Refinery Business*, παρ. 14-15, και της 31.10.2008 Case COMP/M.5005, *Galp Energia/ExxonMobil Iberia*, παρ. 22-25. Βλ. επίσης και απόφαση της 29.9.1999 Case IV/M.1383, *Exxon/Mobil*, παρ. 443.

5 Βλ. και Ανακοίνωση της Επιτροπής όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ΕΕ C372, της 19.12.1997, παρ. 29.

Α.Ε, με οκτώ (8) πρατήρια, εκ των οποίων επτά (7) στο Νομό Αττικής και ένα (1) στο Νομό Θεσ/νίκης, δ) AVIN OIL Α.Ε με ένα (1) πρατήριο στην Κρήτη, ε) ΕΚΟ ΕΛΔΑ Α.Β.Ε.Ε. με εννέα (9) πρατήρια, εκ των οποίων πέντε (5) στο Νομό Αττικής, ένα (1) στο Νομό Θεσ/νίκης, δύο (2) στο Νομό Λαρίσης και ένα (1) στο Νομό Μαγνησίας, στ) LEON GAS Α.Β.Ε.Ε., με δύο (2) πρατήρια, εκ των οποίων ένα (1) στο Νομό Θεσ/νίκης και ένα (1) στο Νομό Αττικής, ζ) JET GAS με ένα (1) πρατήριο στο Νομό Αττικής, η) επίσης, λειτουργούν και τρία (3) Ελεύθερα Πρατήρια (ΕΠ), από ένα (1) στους Νομούς Αττικής, Θεσ/νίκης και Μαγνησίας.

32. Τα τέσσερα πρατήρια υγραερίου κίνησης στην Ελλάδα, με τα οποία συνεργάζεται η εταιρία PETROGAZ είναι ανά νομό τα εξής: α) στο Νομό Αττικής: Δημητρόπουλου Μιχάλη - Delta Gas στο Κορωπί, ο οποίος λειτουργεί και πρατήριο υγρών καυσίμων με το σήμα της ECO, β) στο Νομό Ηρακλείου: της εταιρίας Παπαδάκη Μαρία - Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ, η οποία λειτουργεί και πρατήριο υγρών καυσίμων με το σήμα της AVIN, γ) στο Νομό Ιωαννίνων: της εταιρίας Φαρμάκης Α.Ε. η οποία λειτουργεί αποκλειστικά πατήριο υγραερίου κίνησης και είναι το μοναδικό πρατήριο στο νομό και δ) στο Νομό Χανίων: Μακράκη Αντωνίου, ο οποίος λειτουργεί και πρατήριο υγρών καυσίμων με το σήμα ΕΚΟ.

33. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της εταιρίας ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ, το μερίδιό της στην αγορά υγραερίου κίνησης ανέρχεται κατά το έτος 2003 σε περίπου [0-10%] πανελλαδικά. Σημειώνεται δε ότι το υγραέριο κίνησης αντιστοιχεί στο [0-10%]% των συνολικών πωλήσεων της εταιρίας ενώ το χύμα υγραέριο στο [60-70%] και το εμφιαλωμένο στο [30-40%].

34. Το 2003, το [50-60%]% των πωλήσεών της σε υγραέριο κίνησης αφορούσε πωλήσεις στην Κρήτη και ειδικότερα το [30-40%] στο Ηράκλειο και [20-30%] στα Χανιά, ενώ το υπόλοιπο [40-50%]% αφορούσε πωλήσεις της στα υπόλοιπα πρατήρια με τα οποία συνεργάζεται, στο Κορωπί και στα Ιωάννινα.

35. Με τα παραπάνω αναφερόμενα πρατήρια, η PETROGAZ έχει υπογράψει αντίστοιχες Συμβάσεις Εμπορικής Συνεργασίας. Αναλυτικότερα οι συμβάσεις της ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ με τα πρατήρια της Κρήτης έχουν ως εξής:

α) Η παλαιότερη από αυτές τις συμβάσεις, το Ιδιωτικό Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ της PETROGAZ και του Μακράκη Αντωνίου (Χανιά) [...] και μεταξύ άλλων προέβλεπε ότι: [...]

36. β) Η Σύμβαση Εμπορικής Συνεργασίας μεταξύ της PETROGAZ και της εταιρίας Μαρία, Ιωάννη Παπαδάκη Ε.Ε. (Ηράκλειο) [...].

37. Από τις παραπάνω Συμβάσεις προκύπτει ότι η εταιρία PETROGAZ προέβη σε επενδύσεις στο πρατήριο της εταιρίας Παπαδάκη.

38. Το ύψος των επενδύσεων στις οποίες προέβη η εταιρία στο παραπάνω συνεργαζόμενο πρατήριο και το μέρος που έχει μείνει αναπόσβεστο, όπως προκύπτουν από τα στοιχεία της εταιρίας (βλ. την από 24/11/04 απαντητική επιστολή της) παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΡΑΤΗΡΙΟ	ΕΠΕΝΔΥΜΕΝΗ ΑΞΙΑ ΣΕ €	ΑΝΑΠΟΣΒΕΣΤΗ ΑΞΙΑ ΣΕ €
ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ (Ηράκλειο)	[...]	[...]

39. Σημειώνεται, ότι το πρατήριο του Μακράκη Αντωνίου αλλά και αυτό της εταιρίας Παπαδάκη Μαρία- Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ λειτουργούσαν ως πρατήρια διάθεσης υγραερίου κίνησης πριν την σύναψη των μεταξύ της PETROGAZ και αυτών συμβάσεων, διέθεταν δε τις προβλεπόμενες από τον νόμο άδειες λειτουργίας.

40. Όπως προαναφέρθηκε, στην αγορά υγραερίου κίνησης στην περιοχή της Κρήτης δραστηριοποιούνται κατά το υπό εξέταση διάστημα, οι εταιρίες PETROGAZ και AVIN OIL Α.Ε. Ειδικότερα, κατά το χρόνο της έρευνας, στο Νομό Χανίων υγραέριο κίνησης διέθετε η PETROGAZ στο πρατήριο του Μακράκη Αντώνιου, ενώ στο Νομό Ηρακλείου στο πρατήριο της εταιρίας Παπαδάκη Μαρία- Ιωάννης &ΣΙΑ Ε.Ε. που είναι στην περιοχή Ξηροποτάμου, καθώς και η εταιρία AVIN OIL στο πρατήριο της εταιρίας «Υιοί Γ. Ζαριφάκη ΟΕ» που είναι εγκατεστημένο στο 15ο χλμ. Επ. Οδού Ηρακλείου - Μοιρών. Από τα συγκεντρωθέντα από τις εταιρίες στοιχεία προκύπτει ότι το 2004 το πρατήριο της Παπαδάκη (PETROGAZ) διέθεσε άνω του [60-70%] της συνολικά πωλούμενης ποσότητας, ενώ το πρατήριο Ζαριφάκη (AVIN) λιγότερο από το [20-30%] αυτής.

41. Η PETROGAZ, κατά το υπό έρευνα χρονικό διάστημα είναι η μοναδική ιδιοκτήτρια δεξαμενών αποθήκευσης υγραερίου κίνησης στην Κρήτη, Ωστόσο, σύμφωνα και με τις ίδιες τις εταιρίες εμπορίας υγραερίου, μία εταιρία με άδεια εμπορίας, εάν δεν έχει στην ιδιοκτησία της δεξαμενές στην Κρήτη έχει τη δυνατότητα να μεταφέρει υγραέριο κίνησης με βυτιοφόρα επί πλοίων που εκτελούν ειδικά δρομολόγια «οχληρών». Το δε μέσο κόστος μεταφοράς προς την Κρήτη εκτιμάται από ανταγωνίστριες της PETROGAZ εταιρίες από [...] €/kg έως [...] €/kg, το οποίο δεν κρίνεται ως ιδιαίτερα υψηλό[6]. Ερωτηθείσες για το λόγο που δεν εισέρχονται στην αγορά υγραερίου κίνησης στην Κρήτη, οι εταιρίες δηλώνουν ότι είναι η μη ύπαρξη ικανοποιητικής αγοράς για τη χρήση του υγραερίου κίνησης.

42. Όσον αφορά τον τρόπο διαμόρφωσης των τιμών πώλησης υγραερίου κίνησης, οι λιανικές τιμές των καυσίμων συμπεριλαμβανομένου και του υγραερίου κίνησης στα πρατήρια διαμορφώνονται ως εξής: α) την τιμή πώλησης των προϊόντων από τα διυλιστήρια, β) τους φόρους και δασμούς και γ) τα μικτά περιθώρια των εταιριών εμπορίας και των πρατηριούχων. Ειδικότερα, η τιμή κτήσης του μίγματος υγραερίου κίνησης (σύνθεση 90% Βουτάνιο και 10% Προπάνιο) από τα διυλιστήρια υπολογίζεται ως εξής: Η σύνθεση της τιμής πώλησης του μίγματος υγραερίου κίνησης από τα διυλιστήρια είναι 90% Βουτάνιο και 10% Προπάνιο. Η τιμή δε του διυλιστηρίου είναι ο μέσος όρος της τιμής PLATT'S HIGH για το Προπάνιο και το Βουτάνιο των 4 τελευταίων ημερών + το PREMIUM (βάσει της Σύμβασης με τα ΕΛ.ΠΕ.) + οι φόροι. Οι τιμές πώλησης του προϊόντος διαμορφώνονται από την τιμή κτήσης του προϊόντος στην οποία προστίθεται το μικτό περιθώριο της κάθε εταιρίας.

43. Το μικτό περιθώριο εκμετάλλευσης της εταιρίας εμπορίας διαμορφώνεται ανάλογα με την εμπορική πολιτική της στη συγκεκριμένη περιοχή, τις ετήσιες καταναλώσεις υγραερίου, τις γενικότερες οικονομικές παραμέτρους, τα λειτουργικά έξοδα της εταιρίας (αποθήκευση, μεταφορές, λογιστικές υπηρεσίες κλπ.), τις συνθήκες ανταγωνισμού στην περιοχή του πρατηριού-

6 Βλ. σχετικά και ανάλυση κόστους μεταφοράς της εταιρίας ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ κατωτέρω.

χου, το ύψος της επένδυσης στην οποία έχει προβεί η εταιρία εμπορίας και τα πιστωτικά όρια που παρέχει στον πελάτη. Οι τιμές χονδρικής πώλησης αναπροσαρμόζονται ενδεχομένως σε ημερήσια βάση σύμφωνα με τη μεταβολή του κόστους κτήσης του υγραερίου κίνησης. Στους πρατηριούχους χορηγούνται ως επί το πλείστον εκπτώσεις, το ύψος των οποίων εξαρτάται κυρίως από την επίτευξη ή μη εκ μέρους των πρατηριούχων των συμφωνηθέντων στόχων πωλήσεων και από το ύψος της χορηγούμενης πίστωσης και της πραγματοποιηθείσας επένδυσης.

44. Όσον αφορά το κόστος μεταφοράς του υγραερίου κίνησης, προς τα πρατήρια των Νομών Χανίων και Ηρακλείου αυτό διαμορφώνεται, σύμφωνα με στοιχεία της PETROGAZ, ως ακολούθως:

Ναύλος [...] €/ΜΤ

Διάφορες επιβαρύνσεις εκφόρτωσης (για ρυμουλκά επιφυλακής, μηχανικό επίβλεψης κ.λπ.) [...] €/ΜΤ

Κόστος Μεταφοράς (από αποθήκες Χανίων και Ηράκλειου προς τα πρατήρια υγραερίου) [...] €/ΜΤ

Συνολικό κόστος μεταφοράς ανά μετρικό τόνο [...] €/ΜΤ

45. Από την ανωτέρω ανάλυση και από τις εκτιμήσεις ανταγωνιστριών της PETROGAZ εταιριών προκύπτει ότι η μέση επιβάρυνση από την μεταφορά του υγραερίου κίνησης στην Κρήτη ανέρχεται σε [...] €/lt - [...] €/lt περίπου, ή αντίστοιχα περίπου [...] €/Kg. Στην παραπάνω εκτίμηση της μέσης επιβάρυνσης δεν συνυπολογίστηκε το κόστος μεταφοράς από τις αποθήκες Χανίων και Ηρακλείου προς τα πρατήρια ([...] €/ΜΤ), καθώς η δαπάνη αυτή πραγματοποιείται για την μεταφορά του υγραερίου από τις αποθήκες της σε όλα τα συνεργαζόμενα με αυτήν πρατήρια

46. Οι τιμές διάθεσης του προϊόντος από την εταιρία PETROGAZ και οι πωλούμενες από αυτήν ποσότητες ανά τρίμηνο το 2004 σε κάθε συνεργαζόμενο με αυτήν πρατήριο στην Κρήτη έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Τιμές χονδρικής (με ΦΠΑ) και πωλούμενες ποσότητες υγραερίου κίνησης από PETROGAZ

Μέση τιμή/ τρίμηνο	Παπαδάκη Ε.Ε. Ηράκλειο		Μακράκης Χανιά	
	Τιμή € /kg	Ποσότητα (kg)	Τιμή € /kg	Ποσότητα (kg)
1/1-31/3/2004	[...]	[...]	[...]	[...]
1/4-30/6/2004	[...]	[...]	[...]	[...]
1/7-30/9/2004	[...]	[...]	[...]	[...]
1/10-31/12/2004	[...]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΑ		[...]		[...]

47. Στο Γράφημα 1 απεικονίζονται οι πραγματικές τιμές αγοράς των δύο πρατηρίων, όπως προκύπτουν από τα τιμολόγια πώλησης της προμηθεύτριας Εταιρίας:

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

[...]

48. Οι μέσες τριμηνιαίες χονδρικές τιμές πώλησης υγραερίου κίνησης της PETROGAZ προς τα πρατήριά της στην Κρήτη, όπως αυτές προέκυψαν από τα τιμολόγια χονδρικής πώλησης, για το έτος 2004 καθώς και της AVIN στο πρατήριό της στην Κρήτη έχουν ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

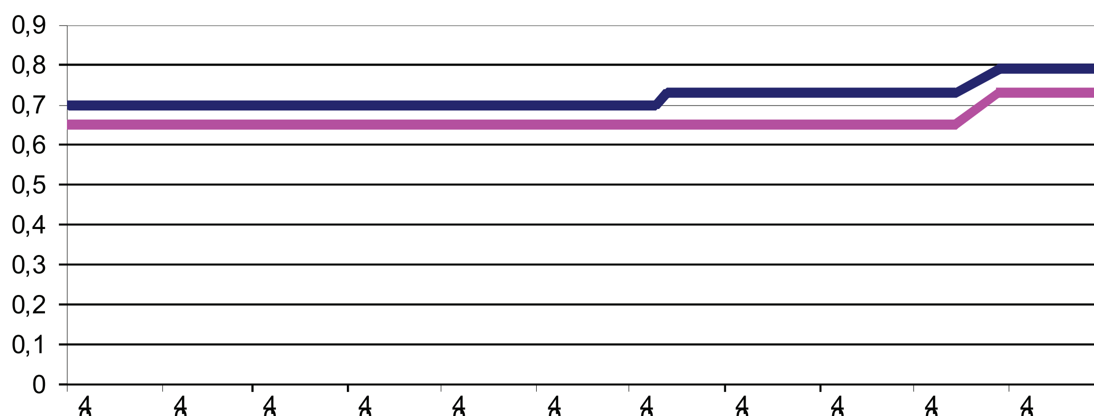
Μέση τιμή Με ΦΠΑ	Παπαδάκη Ηράκλειο PETROGAZ	Μακράκης Χανιά PETROGAZ	Ζαριφάκης Ηράκλειο AVIN OIL
/τρίμηνο	Τιμή αγοράς /(/kg)	Τιμή αγοράς /(/kg)	Τιμή αγοράς/ (kg)
1/1-31/3/2004	[...]	[...]	[...]
1/4-30/6/2004	[...]	[...]	[...]
1/7-30/9/2004	[...]	[...]	
1/10-31/12/2004	[...]	[...]	[...]

49. Από την έρευνα που διενήργησε η Υπηρεσία στα πρατήρια πώλησης υγραερίου κίνησης σχετικά με τις τιμές λιανικής πώλησης, προέκυψαν τα εξής: Οι τιμές λιανικής πώλησης του υγραερίου κίνησης κατά το 2004 από πρατήρια της Κρήτης, κυμάνθηκαν από 0,650 - 0,760 €/lt (εκ μετατροπής των ως άνω ανά kg τιμών[7]).

50. Ειδικότερα, οι λιανικές τιμές πώλησης του υγραερίου κίνησης ανά πρατήριο της εταιρίας PETROGAZ κατά τη διάρκεια του έτους 2004 απεικονίζονται διαγραμματικά ως εξής:

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

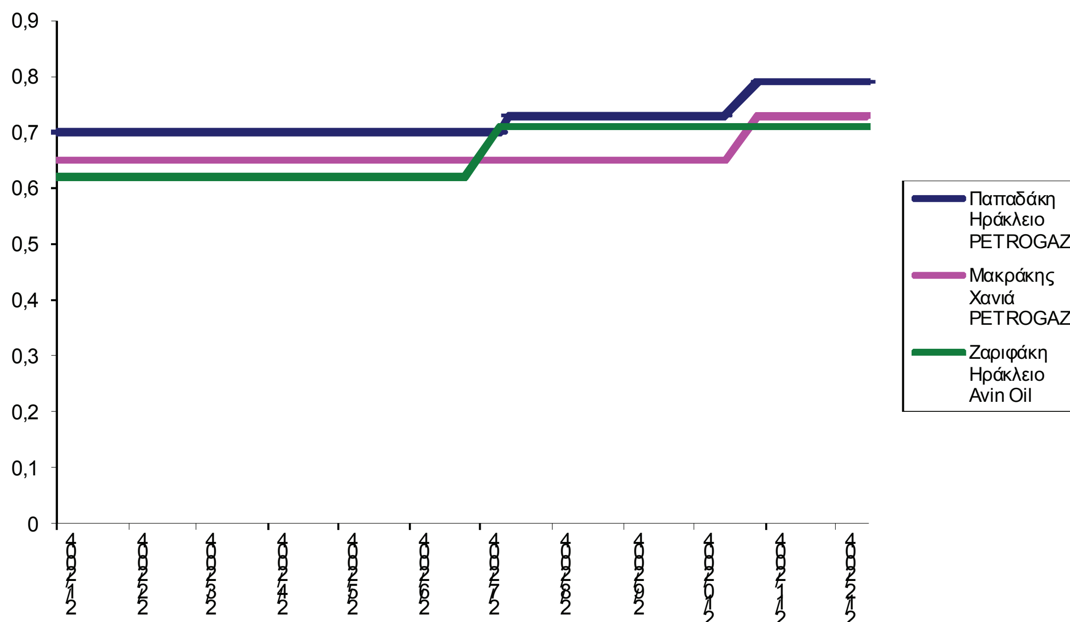
Τιμή λιανικής πώλησης €/lt Πρατηριούχων PETROGAZ

51. Σε σύγκριση δε των λιανικών τιμών πώλησης κατά το έτος 2004 από τα πρατήρια της PETROGAZ και από το πρατήριο της εταιρίας «Ζαριφάκη Γ. Υιοί Ο.Ε.» που εδρεύει στο νομό Ηρακλείου και συνεργάζεται με την εταιρία εμπορίας AVIN OIL ακολουθεί το παρακάτω γράφημα:

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

Τιμή Λιανικής Πώλησης (€/lt)/Πρατηριούχων

7 Οι τιμές χονδρικής και λιανικής πώλησης για τον υπολογισμό του Μ.Π.Κ. έχουν υπολογιστεί σε €/lt, προκειμένου να είναι συγκρίσιμες, χρησιμοποιώντας ως συντελεστή μετατροπής των κιλών σε λίτρα το 1,778, που είναι ο μέσος όρος του συντελεστή όπως αυτός εκτιμήθηκε από τις εταιρίες εμπορίας υγραερίου στους 15C⁰.

52. Από το παραπάνω Γράφημα 3 προκύπτει ότι τα δύο συνεργαζόμενα με την PETROGAZ πρατήρια της Κρήτης διατηρούν κατά το χρόνο που αφορά στην έρευνα υψηλότερες μεν τιμές πώλησης από το πρατήριο του Νομού Ηρακλείου που συνεργάζεται με την εταιρία AVIN OIL, ακολουθούνται όμως με σχετικά μικρή διαφορά από αυτό. Οι δε τιμές του παραπάνω πρατηρίου της AVIN είναι κατά μέσο όρο 6 λεπτά/lt μικρότερες από τις τιμές του πρατηρίου της Παπαδάκη (PETROGAZ) στο Ηράκλειο και κατά 4 λεπτά/lt μικρότερες από τις τιμές του πρατηρίου του Μακράκη (PETROGAZ) στα Χανιά.

53. Από τα στοιχεία του Πίνακα 2 και από τις τιμές λιανικής πώλησης του υγραερίου κίνησης στην Κρήτη κατά το 2004 προκύπτει το παρακάτω Γράφημα 4 που απεικονίζει τα Μικτά Περιθώρια εκμετάλλευσης των εν λόγω πρατηρίων[8].

ΓΡΑΦΗΜΑ 4

[...]

54. Από όλα τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι δύο πρατηριούχοι της PETROGAZ στην Κρήτη αγοράζουν το υγραέριο κίνησης από την προμηθεύτρια εταιρία PETROGAZ ακριβότερα από το πρατήριο της AVIN στην Κρήτη. Βάσει δε των τιμών στις οποίες δήλωσαν οι πρατηριούχοι ότι διέθεταν το υγραέριο κίνησης κατά το 2004, προκύπτει ότι λειτουργούν, κατόπιν και του συνυπολογισμού των παρεχόμενων σε αυτά εκπτώσεις, με περιθώρια κέρδους ως εξής:

α) της Παπαδάκη λειτουργεί με μέσο ετήσιο περιθώριο κέρδους [10-20%], β) του Μακράκη με [10-20%]%, γ) του Ζαριφάκη με [20-30%].

55. Η εταιρία PETROGAZ αναφέρει σε επιστολή της, ότι όπως προκύπτει από τους Ισολογισμούς της των ετών 2002 και 2003, τα έξοδα Διοικητικής Λειτουργίας και Διαθέσεώς της αντιστοιχούν στο [30-40%] των εσόδων της και το χρηματοοικονομικό κόστος της ανέρχεται στο [0-10%] των εσόδων της. Το δε ετήσιο καθαρό περιθώριο κέρδους της από την πώληση υγραερίου κίνησης με στοιχεία του 2004 διαμορφώνεται ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Νομοί	Έσοδα	Κόστος κτήσης υγραερίου	Έξοδα διοικητικής λειτουργίας και διάθεσης- χρηματοοικονομικό κόστος[9]	Καθαρά κέρδη	Καθαρό περιθώριο κέρδους
Ηράκλειο	[...]	[...]	[...]	[...]	[10-20%]
Χανιά	[...]	[...]	[...]	[...]	[10-20%]

56. Όπως φαίνεται στον ανωτέρω πίνακα, το καθαρό περιθώριο κέρδους της εταιρίας ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ από την εμπορία υγραερίου κίνησης στο Ηράκλειο και στα Χανιά ανέρχονταν σε [10-20%] και [10-20%] περίπου αντίστοιχα και αφορούσε εξαιρετικά μικρές ποσότητες προμηθευόμενου υγραερίου κίνησης.

57. Όσον αφορά το σκέλος της καταγγελίας του κ. [...] που αφορά σε απόκλιση της τιμής του υγραερίου κίνησης από την τιμή του υγραερίου που προορίζεται για βιομηχανική / οικιακή χρήση παρέλκει εξέτασης, γιατί, εκτός των διαφορετικών προδιαγραφών των δύο προϊόντων η απόκλιση στην τιμολόγηση ενδεχομένως να οφείλεται ως επί το πλείστον στην διαφορετική φορολόγηση (το υγραέριο κίνησης είναι ιδιαίτερα επιβαρημένο φορολογικά). Γενικότερα, πρόκειται για δύο διαφορετικά προϊόντα οι παράμετροι των οποίων δεν επιδέχονται σύγκρισης.

VII. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2 Ν. 703/1977

58. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 του Ν. 703/1977, ως ίσχυε: «Απαγορεύεται η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης στο σύνολο ή μέρος της αγοράς της Ελληνικής Επικράτειας. Η καταχρηστική αυτή εκμετάλλευση μπορεί να συνίσταται ιδίως: α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη εύλογων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διάθεσης ή της τεχνολογικής ανάπτυξης με ζημία των καταναλωτών, γ) στην εφαρμογή στο εμπόριο άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, ιδίως στην αδικαιολόγητη άρνηση πώλησης, αγοράς ή άλλης συναλλαγής, με αποτέλεσμα να περιέρχονται ορισμένες επιχειρήσεις σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, δ) στην εξάρτηση της σύναψης συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσόμενων, πρόσθετων παροχών, οι οποίες από τη φύση τους ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών».

59. Απαραίτητες προϋποθέσεις εφαρμογής της ως άνω διάταξης είναι, συνεπώς, αφενός η ύπαρξη (ατομικής ή συλλογικής) δεσπόζουσας θέσης σε μία αγορά και αφετέρου, η καταχρηστική εκμετάλλευση της θέσης αυτής.

8 Βλ. υπ. όπ. π.

9 Από τα στοιχεία που προσκόμισε η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ δεν αποσαφηνίζεται, εξάλλου, αν στον υπολογισμό αυτό συμπεριλαμβάνεται το κόστος απόσβεσης της επένδυσής της στο πρατήριο της εταιρίας [...]. Στην περίπτωση που το κόστος αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται στις ως άνω τιμές, το καθαρό κέρδος της ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ από την προμήθεια υγραερίου κίνησης στο εν λόγω πρατήριο μειώνεται περαιτέρω.

VII. Α. Η ΥΠΑΡΞΗ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑΣ ΘΕΣΗΣ

60. Μία επιχείρηση κατέχει δεσπόζουσα θέση, όταν βρίσκεται σε θέση οικονομικής υπεροχής που της δίνει τη δυνατότητα να παρεμποδίζει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στη σχετική αγορά και να συμπεριφέρεται σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές της, τους πελάτες και τέλος τους καταναλωτές[10]. Συνεπώς, δεσπόζουσα θέση έχει μία επιχείρηση όταν διαθέτει την πραγματική δυνατότητα να εμποδίζει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στο σύνολο ή μέρος της αγοράς αυτής, δηλαδή, να επηρεάζει μονομερώς τους όρους αυτής.

61. Ένα από τα βασικά κριτήρια διαπίστωσης ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης είναι το μερίδιο αγοράς της εκάστοτε επιχείρησης. Πολύ υψηλά μερίδια αγοράς (ποσοστά της τάξης του 80% - 100%) είναι κατά κανόνα αρκετά για την απόδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης. Μία επιχείρηση που διαθέτει πολύ υψηλό μερίδιο αγοράς για αρκετό χρονικό διάστημα βρίσκεται λόγω του μεριδίου αυτού σε κατάσταση ισχύος που την καθιστά υποχρεωτικό συνέταιρο και της εξασφαλίζει την ελευθερία συμπεριφοράς έναντι των ανταγωνιστών, η οποία χαρακτηρίζει την επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση.[11] Αντίθετα, μερίδιο αγοράς της τάξης του 40% - 50% θεωρείται ότι δεν αποτελεί από μόνο του επαρκή ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης και, επομένως, απαιτείται να ληφθούν υπόψη και άλλοι παράγοντες, προκειμένου να θεμελιωθεί η ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης[12].

62. Από τα στοιχεία του φακέλου και τον ορισμό της σχετικής αγοράς προκύπτει ότι η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ διέθετε κατά το χρόνο που ερευνάται πολύ μικρό μερίδιο αγοράς στην αγορά χονδρικής εμπορίας υγραερίου στην Ελλάδα. Συγκεκριμένα, διέθετε κατά το έτος 2003 μόλις περί το [0-10%] της σχετικής αγοράς, (το οποίο εξάλλου μειώνεται έτι περαιτέρω σε [0-10%] το 2004), ενώ υπάρχουν εταιρίες με μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς, όπως η BP Hellas με ποσοστό [20-30%], η ΕΚΟ-ΕΛΔΑ με ποσοστό [20-30%] και η SHELL με ποσοστό [20-30%]. Για το λόγο αυτό είναι πέραν οποιασδήποτε αμφιβολίας ότι η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ως εταιρία κατέχουσα δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω αγορά.

63. Όσον αφορά, ωστόσο, στην αγορά λιανικής πώλησης υγραερίου κίνησης, όπου οι σχετικές αγορές ορίσθηκαν τοπικά, τίθεται ζήτημα δεσπόζουσας θέσης των μεμονωμένων πρατηρίων του Μακράκη και την εταιρίας Παπαδάκη στις τοπικές αγορές του Ν. Χανίων και Ν. Ηρακλείου αντίστοιχα.

VII. Β. Η ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑΣ ΘΕΣΗΣ – ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

64. Το άρθρο 2 του Ν. 703/1977, όπως ίσχυε, δεν απαγόρευε την κατοχή ή την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης, αλλά μόνο την καταχρηστική εκμετάλλευση αυτής. Όπως αποφάνθηκε το ΔΕΕ στην απόφαση Hoffmann-La Roche[13] «Η έννοια της κατάχρησης είναι αντικειμενική έννοια σχετικά με τη συμπεριφορά μιας επιχείρησης που κατέχει τέτοια δεσπόζουσα θέση, η οποία είναι τέτοια ώστε να επηρεάζει τη διάρθρωση μιας αγοράς όπου, λόγω ακριβώς της ίδιας της παρουσίας της επιχείρησης αυτής, ο ανταγωνισμός εξασθενεί, και η οποία, μετερχόμενη μεθόδους διαφορετικές από εκείνες που διέπουν τον κανονικό ανταγωνισμό για προϊόντα και υπηρεσίες βάσει των συναλλαγών εμπορικών επιχειρήσεων, παρακωλύει είτε τη διατήρηση του βαθμού ανταγωνισμού που υπάρχει ακόμη στην αγορά είτε την αύξηση του ανταγωνισμού αυτού».

65. Η από μέρους μιας επιχείρησης που κατέχει δεσπόζουσα θέση άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως συνιστά καταχρηστική πρακτική. Επομένως, πρέπει να ερευνηθεί αν ο κατέχων τέτοια θέση χρησιμοποίησε τις δυνατότητες που του προσφέρει η θέση αυτή για να αποκτήσει εμπορικά πλεονεκτήματα που δεν θα μπορούσε να αποκτήσει σε περίπτωση αποτελεσματικού ανταγωνισμού[14].

66. Τα κριτήρια για να εκτιμηθεί εάν μία τιμή δεν είναι δίκαιη κατά την έννοια του άρθρου 102 ΣΛΕΕ (πρώην 82 ΣυνθΕΚ) και συνεπώς του αντίστοιχου άρθρου 2 Ν. 703/1977 καθορίστηκαν σε μία από τις πρώτες υποθέσεις ανταγωνισμού που τέθησαν ενώπιον του ΔΕΕ. Στην απόφασή του επί της υπόθεσης United Brands το Δικαστήριο απεφάνθη ότι «..μία τιμή θεωρείται υπερβολική όταν δεν έχει καμία εύλογη σχέση με την οικονομική αξία του προϊόντος ή της παρεχόμενης υπηρεσίας», άλλως αποτυγχάνει να συμμορφωθεί με την αρχή της αναλογικότητας. Στην εν λόγω απόφαση το ΔΕΕ υιοθέτησε ένα τεστ δυο βημάτων για τον καθορισμό των περιπτώσεων υπερβολικής τιμολόγησης. Σύμφωνα με το εν λόγω τεστ για να στοιχειοθετηθεί υπερβολική τιμολόγηση πρέπει: α) να καθορισθεί αν υφίσταται υπερβολική δυσαναλογία μεταξύ των δαπανών (κόστους) που πράγματι έγιναν από τη δεσπόζουσα επιχείρηση και της τιμής που πράγματι ζητήθηκε από αυτή, και β) αν προκύπτει τέτοια δυσαναλογία, να εξετασθεί αν η τιμή που επιβλήθηκε ήταν μη εύλογη, είτε αφεαυτή, είτε σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά προϊόντα[15].

67. Συνεπώς, μία σύγκριση μεταξύ τιμής και κόστους γίνεται κατ' αρχήν για να διαπιστωθεί το περιθώριο κέρδους που επιτυγχάνεται από τη δεσπόζουσα επιχείρηση. Εάν το καθαρό περιθώριο κέρδους βρεθεί ότι

10 Βλ. ενδεικτικά αποφ. ΔΕΕ, υποθ. C 6-72 *Europemballage Corp./Continental Can*, Συλλ. 1973, σελ. 215, υποθ.C-27/76 *United Brands/Επιτροπής,* Συλλ. 1378, σελ. 207, σκ. 65, υποθ. C-85/76 *Hoffman -La Roche/Επιτροπής*, Συλλ. 1979, σελ. 461, σκ. 38-39.

11 Ό.π υποθ. *Hoffman -La Roche/Επιτροπής*, σκ. 41. Βλ. και Γεν. Δικ., αποφ.της 6-10-1994, υποθ.T-83/91 *Tetra Pak/Επιτροπής*, Συλλ. 1994, σελ. II 755, σκ. 109.

12 Βλ. αποφ. ΔΕΕ, υποθ. C-62/86 *Akzo Chemie/Επιτροπής,* Συλλ. 1991, σελ. I-3359, σκ. 60-61. Στη συγκεκριμένη υπόθεση, εκτός του μεριδίου αγοράς, η επιχείρηση Akzo διέθετε, επίσης προβάδισμα σε σχέση με τους ανταγωνιστές από άποψη τεχνολογικής εξέλιξης και εμποροβιομηχανικών γνώσεων και εμπειριών στη συγκεκριμένη αγορά, γεγονός που ενίσχυε τη θεμελίωση δεσπόζουσας θέσης της στη σχετική αγορά. Βλ. και υποθ. *T-83/91* , ό.π., σκ. 110.

13 Υποθ. 85/76 *Hoffmann-La Roche/Επιτροπής*, Συλλ. 1979, σκ. 461.

14 Βλ. και ΔΕΕ, υποθ. C-27/76, *United Brands/Επιτροπής*, Συλλ.1378, σελ. 207, σκ. 248-249.

15 Βλ. ΔΕΕ, *United Brands/Επιτροπής*, ό.π., σκ. 252. Εν προκειμένω έγινε σύγκριση των τιμών με το κόστος παραγωγής και μεταξύ των Κρατών Μελών (στη σκ. 266 το ΔΕΕ ανέφερε ότι μολονότι η τιμή των μπανανών CHIQUITA και των προϊόντων των ανταγωνιστών της είναι διαφορετική, αυτή η διαφορά ανέρχεται στο 7%, διαφορά που δεν μπορεί αυτομάτως να θεωρηθεί ως υπερβολική και άρα μη εύλογη).

είναι «υπερβολικό», η τιμολογιακή πολιτική της δεσπόζουσας επιχείρησης πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω για να διαπιστωθεί εάν η τιμή είναι «μη δίκαιη» [16].

68. Προκειμένου να πληρούται το πρώτο σκέλος της νομολογίας United Brands, πρέπει η διαφορά μεταξύ κόστους και τελικής τιμής πωλήσεως του σχετικού προϊόντος ή της σχετικής υπηρεσίας να είναι ιδιαίτερα σημαντική, έτσι ώστε τα καθαρά περιθώρια κέρδους της δεσπόζουσας επιχείρησης να είναι εξαιρετικά υψηλά («μη εύλογα») [17].

69. Εν προκειμένω, ειδικά όσον αφορά την εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ, υπενθυμίζεται ότι δεν έχει κατά το χρόνο έρευνας της υπόθεσης δεσπόζουσα θέση στην αγορά χονδρικής πώλησης και εμπορίας υγραερίου κίνησης στην Ελλάδα, συνεπώς δεν τίθεται ζήτημα κατάχρησης αυτής, οπότε και παρέλκει η περαιτέρω εξέταση των σχετικών προϋποθέσεων εφαρμογής του άρθρου 2 Ν. 703/1977.

70. Όσον αφορά δε τα πρατήρια των Παπαδάκη και Μακράκη στις τοπικές αγορές του Ν. Ηρακλείου και Χανίων αντίστοιχα, σύμφωνα με την έρευνα της υπηρεσίας και τα στοιχεία του φακέλου, αυτά λειτουργούσαν με περιθώριο κέρδους: α) της Παπαδάκη με μέσο ετήσιο περιθώριο κέρδους [10-20%], β) του Μακράκη με [10-20%]. Τα δε περιθώρια αυτά αφορούσαν δε σε πολύ μικρές ποσότητες προϊόντων, δηλαδή σε πολύ μικρούς κύκλους εργασιών που αντιστοιχούν βεβαίως αντίστοιχα και σε μικρά, σε απόλυτα νούμερα, κέρδη (και συγκεκριμένα [...] ευρώ για τον πρατήριο της Παπαδάκη και [...] ευρώ για το πρατήριο του Μακράκη).

71. Τα ανωτέρω ποσοστά κέρδους κρίνονται εύλογα, και όχι υπερβολικά, ιδιαίτερα ενόψει του μικρού κύκλου εργασιών στον οποίο αντιστοιχούν, καθώς και των ποσών σε ευρώ που συνεπάγονται, επομένως, δεν πληρούται το πρώτο σκέλος του τεστ της υπερβολικής τιμολόγησης (που αφορά σε «υπερβολικό» περιθώριο κέρδους). Για το λόγο αυτό παρέλκει και η εξέταση του δεύτερου σκέλους του τεστ της υπερβολικής τιμολόγησης (προϋπόθεση χρέωσης «μη δίκαιης» τιμής με σύγκριση των τιμών του σχετικού προϊόντος σε άλλες αγορές).

VIII. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝΣΤΑΣΕΩΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

72. Στο από 11.6.2012 υπόμνημά της η εταιρία ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ προβάλει ένσταση παραγραφής με βάση το άρθρο 42 του Ν. 3959/2011, σε συνδυασμό με την κατ' αυτήν εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 50 παρ. 5 περ. α΄ του ίδιου νόμου. Παρά το γεγονός ότι δεν τίθεται αμφιβολία ως προς το πεδίο εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 42 του Ν. 3959/2011 [18], η εξέταση της εν λόγω ένστασης παρέλκει για το λόγο ότι δεν επιβάλλονται κυρώσεις με την παρούσα απόφαση.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Ολομέλεια αποφάσισε ομοφώνως και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

Απορρίπτει την καταγγελία-διαμαρτυρία από 19.8.2004 του [...] κατά της εταιρίας ΠΕΤΡΟΓΚΑΖ.

Η απόφαση εκδόθηκε την 5η Οκτωβρίου 2012.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.3959/2011 (ΦΕΚ Α΄/93/20.4.2011).

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ

---

16 Βλ. και Απόφαση της Ευρ. Επιτροπής της 23 Ιουλίου 2004, υποθ. COMP/A.36.568./D3, *Scandlines Sverige AB/Port of Helsingborg*, σκ. 158. *«Σε κάθε περίπτωση εάν ήθελε υποτεθεί ότι το περιθώριο κέρδους της HHAB (της δεσπόζουσας επιχείρησης) είναι υψηλό (ή ακόμα και υπερβολικό), αυτό δεν θα αρκούσε για να συμπεράνει κανείς ότι οι τιμές που χρεώνονται δεν έχουν καμία εύλογη σχέση προς την οικονομική αξία του προϊόντος ή της παρεχόμενης υπηρεσίας. Η Επιτροπή θα έπρεπε να προχωρήσει στο δεύτερο ερώτημα όπως τέθηκε από το Δικαστήριο στην United Brands με σκοπό να διαπιστώσει εάν οι τιμές που χρεώνονται στους ferry operators είναι μη δίκαιες, είτε από μόνες τους, είτε εάν συγκριθούν με τιμές άλλων λιμένων».*

17 Το πρώτο ζήτημα που τίθεται είναι ποιο μέτρο κόστους (cost measure) είναι κατάλληλο για μια τέτοια σύγκριση. Στην απόφαση *United Brands*, ό.π., το ΔΕΕ αναγνώρισε *«τις όχι αμελητέες και ενίοτε σημαντικότατες δυσχέρειες καθορισμού της τιμής κόστους παραγωγής, η οποία μπορεί ενίοτε να περιλαμβάνει κατανομή των έμμεσων δαπανών και των γενικών εξόδων κατ΄ ελεύθερη εκτίμηση και η οποία μπορεί να παρουσιάζει σημαντικές διαφορές ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης, το αντικείμενό της, την περίπλοκη φύση της, τη γεωγραφική έκταση των δραστηριοτήτων της, το αν παράγει ένα μόνο ή διάφορα προϊόντα, τον αριθμό των θυγατρικών της εταιριών και τις μεταξύ τους σχέσεις»* (σκ. 254).

18 Βλ. ενδεικτικά και απόφαση ΕΑ 517/VI/2011 η οποία επιβεβαιώθηκε από την ΔΕφΑθ 3793/2012, σκ. 19.

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €
Β΄	320 €
Γ΄	65 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Δ΄	160 €
Α.Α.Π.	160 €
Ε.Β.Ι.	65 €
Α.Ε.Δ.	10 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Δ.Δ.Σ.	225 €
Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: http://www.et.gr - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004